

Exam. Code : 103202
Subject Code : 1059

B.A./B.Sc. 2nd Semester
RELIGIOUS STUDIES
(Premukh Bharti Dharam)

Time Allowed—3 Hours] [Maximum Marks—100

Note :— Solve **one** question from each part and **all** questions from part E.

PART—A (Vedic Religion)

1. Who are Aryas ? Write about their background.

OR

2. Write about the primary Vedic Gods in detail. 15

PART—B (Hindu Religion)

3. What do you understand by Vaishnav tradition ? Describe in detail.

OR

4. Describe the main doctrines of Bhagvad Gita — Jnan Bhakti and Karam. 15

PART—C (Jain Religion)

5. Write the Biography of Lord Mahavira.

OR

6. Write about the religious scriptures of Jain Religion. 15

PART—D (Buddha Religion)

7. Describe in detail the doctrine of Pratityasamutpada.

OR

8. Make us understand the sects of Buddhism. 15

PART—E (Short Answer Question)

9. (i) How many Vedas are there ? Write about them.
- (ii) Write a short note about Yajna.
- (iii) Write a short note about Indra.
- (iv) Who are Shaiva ? What are their doctrines ?
- (v) Write a short note on Bhagvad Gita.
- (vi) Write a short note on Ramayan.
- (vii) What do you mean by Tirthankar ?
- (viii) Write on sects of Jain Religion.
- (ix) Write short note on four Noble Truths.
- (x) Write short note on Tripitakas. 40

(Punjabi Version)

ਨੋਟ : ਹਰ ਇੱਕ ਭਾਗ ਤੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਭਾਗ ਹ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—ੳ (ਵੈਦਿਕ ਧਰਮ)

1. ਆਰੀਆ ਕੌਣ ਹਨ ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।
ਜਾਂ
2. ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵੈਦਿਕ ਦੇਵਤਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਲਿਖੋ। 15

ਭਾਗ—ਅ (ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ)

3. ਵੈਸ਼ਨਵ ਮਤ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ? ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
ਜਾਂ
4. ਭਗਵਦਗੀਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿਧਾਂਤ — ਗਿਆਨ, ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਕਰਮ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। 15

ਭਾਗ—ੲ (ਜੈਨ ਧਰਮ)

5. ਭਗਵਾਨ ਬੁੱਧ ਦੀ ਜੀਵਨੀ ਲਿਖੋ।
ਜਾਂ
6. ਜੈਨ ਧਰਮ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦਾ ਪਰਿਚੈ ਦਿਉ। 15

ਭਾਗ—ਸ (ਬੁੱਧ ਧਰਮ)

7. ਖੁਤੀਤਯ ਸਮੁਤਪਾਦ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

8. ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਦੇ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉ। 15

ਭਾਗ—ਹ (ਛੋਟੇ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ)

9. (i) ਵੇਦ ਕਿੰਨੇ ਹਨ ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।
 (ii) ਯੱਗ ਦੇ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਟਿੱਪਣੀ ਲਿਖੋ।
 (iii) ਇੰਦ੍ਰ ਦੇ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਟਿੱਪਣੀ ਲਿਖੋ।
 (iv) ਸ਼ੈਵ ਕੌਣ ਹਨ ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕੀ ਹਨ ?
 (v) ਭਗਵਦਗੀਤਾ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਟਿੱਪਣੀ ਲਿਖੋ।
 (vi) ਰਾਮਾਇਣ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਟਿੱਪਣੀ ਲਿਖੋ।
 (vii) ਤੀਰਥੰਕਰ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ? ਲਿਖੋ।
 (viii) ਜੈਨ ਧਰਮ ਦੇ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇਆਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।
 (ix) ਚਾਰ ਆਰਯ ਸੱਚਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਿਖੋ।
 (x) ਤ੍ਰਿਪਿਟਕ 'ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨਾਲ ਲਿਖੋ। 40

(Hindi Version)

ਨੋਟ :— ਪ੍ਰत्येक भाग से एक-एक प्रश्न करें और भाग ड से सारे प्रश्न हल करो।

भाग—क (वैदिक धर्म)

1. आर्य कौन हैं ? उनकी पृष्ठभूमि के संबंध में लिखो।
 अथवा
 2. प्रमुख वैदिक देवताओं के संबंध में विस्तार से लिखो। 15

भाग—क (हिन्दू धर्म)

3. वैष्णव मत से आप क्या समझते हो ? विस्तार से वर्णन करो।
 अथवा
 4. भगवद्गीता के प्रमुख सिद्धांत — ज्ञान, भक्ति और कर्म का वर्णन करो। 15

भाग—ग (जैन धर्म)

5. भगवान महावीर की जीवनी लिखो।

अथवा

6. जैन धर्म के धर्मग्रंथों की जानकारी दीजिए। 15

भाग—घ (बुद्ध धर्म)

7. प्रतीत्य समुत्पाद के सिद्धांत की विस्तारपूर्वक चर्चा करो।

अथवा

8. बुद्ध धर्म के सम्प्रदायों को समझाइए। 15

भाग—ङ (लघु उत्तरीय प्रश्न)

9. (i) वेद कितने हैं ? उनके बारे में लिखें।
 (ii) यज्ञ के संबंध में संक्षिप्त टिप्पणी लिखो।
 (iii) इन्द्र के संबंध में संक्षिप्त टिप्पणी लिखो।
 (iv) शैव कौन हैं ? उनके सिद्धांत क्या हैं ?
 (v) भगवद्गीता पर एक संक्षिप्त टिप्पणी लिखो।
 (vi) रामायण पर एक संक्षिप्त टिप्पणी लिखो।
 (vii) तीर्थंकर से आप क्या समझते हो ? लिखो।
 (viii) जैन धर्म के सम्प्रदायों के संबंध में लिखो।
 (ix) चार आर्य सत्यों के संबंध में लिखो।
 (x) त्रिपिटक के संबंध में संक्षिप्त लेख लिखो। 40